

ΓΙΑΤΙ Η ΕΚΤ ΧΑΛΑΡΩΣΕ ΤΗΝ ΣΥΣΤΑΛΤΙΚΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ;

Αρθρογράφος: Αφροδίτη Βύτανου
Μέλος Γραμματείας του ΣΕΒ

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) προχωρώντας σε χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής, ανακοίνωσε την μείωση των τριών βασικών της επιτοκίων για πρώτη φορά από το 2019.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας αποφάσισε να μειώσει τα τρία βασικά επιτόκια της ΕΚΤ κατά 25 μονάδες βάσης. Κατά συνέπεια, το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης καθώς και τα επιτόκια της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης και της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων μειώθηκαν σε 4,25%, 4,50% και 3,75% αντιστοίχως, με ισχύ από τις 12 Ιουνίου 2024 (ΕΚΤ, 2024).

Η μείωση των επιτοκίων από την ΕΚΤ ήρθε μετά από εννέα μήνες διατήρησης σταθερών επιτοκίων, δηλαδή από τον Σεπτέμβριο του 2023 όπου το βασικό επιτόκιο της ΕΚΤ παρέμενε αμετάβλητο στο επίπεδο του 4%. (Το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης καθώς και τα επιτόκια της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης και της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων ανέρχονταν σε 4,50%, 4,75% και 4,00% αντιστοίχως, με ισχύ από τις 20 Σεπτεμβρίου 2023). Η ΕΚΤ ξεκίνησε να αυξάνει τα επιτόκια τον Ιούλιο του 2022 και συνέχισε μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2023.

Το 2022 η ΕΚΤ μετέβαλε τη νομισματική πολιτική της λόγω της απότομης αύξησης του πληθωρισμού που προέκυψε μετά από δύο είδη διαταραχών που έπληξαν ταυτόχρονα την οικονομία. Πρώτον, η πανδημία του covid-19 και η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία με την επακόλουθη ενεργειακή κρίση, οδήγησαν σε διαταράξεις στις εφοδιαστικές αλυσίδες προκαλώντας αρνητικές διαταραχές στην πλευρά της προσφοράς.

Το 2022 η ΕΚΤ μετέβαλε τη νομισματική πολιτική της λόγω της απότομης αύξησης του πληθωρισμού που προέκυψε μετά από δύο είδη διαταραχών που έπληξαν ταυτόχρονα την οικονομία. Πρώτον, η πανδημία του covid-19 και η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία με την επακόλουθη ενεργειακή κρίση, οδήγησαν σε διαταράξεις στις εφοδιαστικές αλυσίδες προκαλώντας αρνητικές διαταραχές στην πλευρά της προσφοράς.

Δεύτερον, υπήρξε μια θετική διαταραχή στην πλευρά της ζήτησης λόγω της επανεκκίνησης της οικονομίας μετά την πανδημία, γεγονός που επέτρεψε στις επιχειρήσεις να μετακυλίσουν στις τιμές το αυξανόμενο κόστος τους πολύ ταχύτερα και εντονότερα από ό,τι στο παρελθόν (ΕΚΤ, 2022). Ως αποτέλεσμα, εν μέσω αυξανόμενης αβεβαιότητας και επιβραδυνόμενης οικονομικής ανάπτυξης, η ΕΚΤ προχώρησε σε συσταλτική νομισματική πολιτική αυξάνοντας τα βασικά της επιτόκια ώστε να επαναφέρει τον πληθωρισμό στον μεσοπρόθεσμο στόχο του 2%.

Η ΕΚΤ, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της στις 6 Ιουνίου του 2024 έκρινε πως πλέον είναι ενδεδειγμένη κίνηση να μειώσει την συσταλτική μεταβολή της νομισματικής πολιτικής λόγω της αύξησης της οικονομικής δραστηριότητας στην ΕΕ και της βελτίωσης των προσδοκίων για τον πληθωρισμό.

Σε αντίθεση με το 2023, το οποίο χαρακτηρίστηκε από οικονομική στασιμότητα, στο πρώτο τρίμηνο του 2024 ο πληθωρισμός στην ΕΕ (βάσει του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή) υποχώρησε από τον Σεπτέμβριο του 2023 κατά περισσότερες από 2,5 ποσοστιαίες μονάδες (4,9% τον Σεπτέμβριο του 2023 σε 2,6% τον Μάιο του 2024) ενώ, παράλληλα, οι προσδοκίες του πληθωρισμού είναι σημαντικά βελτιωμένες και επίσης, η οικονομία αναπτύχθηκε σταδιακά σημειώνοντας μεγαλύτερη από την αναμενόμενη ανάπτυξη με το ΑΕΠ να αυξάνεται το 2024 κατά 1,0 % στην ΕΕ και κατά 0,8 % στη ζώνη του ευρώ από 0.4% στην ΕΕ και τη ζώνη του ευρώ αντιστοίχως, το 2023.

Κλείνοντας, οι προαναφερθείσες συνθήκες, λειτουργώντας συνδυαστικά, δημιούργησαν το έδαφος για να προχωρήσει η ΕΚΤ σε μείωση της συσταλτικής μεταβολής της νομισματικής πολιτικής, σηματοδοτώντας παράλληλα το τέλος μιας παρατεταμένης περιόδου οικονομικής στασιμότητας που ξεκίνησε το τελευταίο τρίμηνο του 2022 (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2024). Είναι σαφές πως οι μελλοντικές προσαρμογές της νομισματικής πολιτικής θα ακολουθήσουν τα αναμενόμενα οικονομικά δεδομένα και τις τάσεις του πληθωρισμού, με τους κεντρικούς τραπεζίτες να μην δεσμεύονται εκ των προτέρων για τις επόμενες κινήσεις τους.

Πηγές:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_2567
<https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2024/html/ecb.mp240606-2148ecdb3c.el.html>
<https://www.ecb.europa.eu/press/annual-reports-financial-statements/annual/html/ecb.ar2022-8ae51d163b.el.html>